Dosarul nr. 2-9826/26
2-25067300-12-2-14052025

HOTĂRÂRE
În numele Legii

16 iunie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Balan
Grefier Valeria Calmîc

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Antonina Ujacova împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Flex Financial" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea încălcării prevederilor privind evaluarea bonității consumatorului, declararea nulității clauzelor contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată,

constată:

La data de 08 mai 2025, Antonina Ujacova, reprezentată de către avocatul Ion Bălănuță, a depus cerere de chemare în judecată împotriva OCN „Flex Financial" SRL cu privire la constatarea încălcării prevederilor privind evaluarea bonității consumatorului, declararea nulității clauzelor contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 25 august 2024, între ea și OCN „Flex Financial" SRL a fost încheiat contractul de credit nebancar nr.109076.

A menționat că, potrivit contractului de credit nebancar enunțat, urma să restituie creditul acordat în sumă de 17 800 de lei, prin efectuarea plăților lunare în mărime de 2 119 de lei.

A susținut că, contractul de credit nebancar enunțat prevede obligația de plată a dobânzii, conform art.3.2. pct. 3 și art. 3.3., precum și obligația de plată a comisionului de analiză, conform art. 3.2. pct. 10. și art. 3.5.

A specificat că, prin prisma prevederilor art. 3 din Codul civil, în prezenta cauză există un raport juridic încheiat între un consumator și un profesionist, iar la încheierea contractului de credit enunțat pârâta a încălcat prevederile privind evaluarea bonității consumatorului.

A afirmat că, potrivit art. 5 alin. (3^1) și (3^2) din Legea nr. 1 din 16 martie 2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, anterior încheierii unui contract de credit/leasing financiar, organizația de creditare nebancară evaluează bonitatea consumatorului creditului/leasingului financiar în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă aprobate de autoritatea de supraveghere. La evaluarea bonității consumatorului, organizația de creditare nebancară evaluează capacitatea acestuia de a-și asuma o anumită obligație în temeiul contractului de credit/leasing financiar pe care ar putea să și-o onoreze împreună cu obligațiile de credit deja asumate.

A relevat că, pct. 5 subpct. 8) din Regulamentul privind cerințele de creditare responsabilă aplicate organizațiilor de creditare nebancară, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 20//5 din 20 mai 2022, definește raportul dintre serviciul datoriei și venituri ca raportul dintre serviciul datoriei și venitul mediu al consumatorului, exprimat în procente, astfel cum este reglementat la capitolul V.

A accentuat că, potrivit pct. 28 din Regulament, indicatorul RSDV se aplică tuturor creditelor acordate consumatorilor, care intră în domeniul de reglementare al prezentului Regulament, iar potrivit pct. 29 din Regulament, înainte de a calcula RSDV pentru creditul solicitat de către consumator, creditorul va verifica, din sursele oficiale accesibile, informația privind veniturile confirmate ale consumatorului și informația privind costul deservirii tuturor creditelor/împrumuturilor valabile la momentul aprobării creditului.

A invocat că, potrivit pct. 30 din Regulament, creditorul este obligat să obțină rapoartele de credit aferente consumatorului respectiv, care să conțină informația necesară în vederea calculării RSDV, de la toate birourile istoriilor de credit funcționale, inclusiv prin intermediul schimbului de informații între acestea. Creditorul nu poartă răspundere de calitatea datelor oferite de birourile istoriilor de credit.

A mai invocat că, potrivit pct. 31 din Regulament, RSDV nu trebuie să depășească 40 la sută, iar conform pct. 33 din Regulament, RSDV se calculează conform formulei - serviciul datoriei/venitul mediu lunar x 100%, unde serviciul datoriei - valoarea medie lunară a costurilor de deservire a datoriei totale cunoscute creditorului la etapa evaluării bonității consumatorului, calculată ca sumă a plăților medii lunare calculate pentru toate creditele/împrumuturile consumatorului la momentul eliberării creditului împreună cu plata medie lunară a creditului nou. Plata medie lunară aferentă unui credit/împrumut se calculează ca raport al valorii creditului/împrumutului, a dobânzii și a altor plăți aferente, la scadența reziduală a creditului/împrumutului în luni. Venitul mediu lunar - venitul mediu lunar al consumatorului, care deține un caracter regulat în cazul în care consumatorul l-a realizat în cel puțin ultimele șase luni disponibile pentru evaluare, dar nu mai mult de 12 luni până la depunerea cererii pentru credit, calculat după deducerea

obligațiilor fiscale specificate în legislația în vigoare (net). în calculul venitului mediu lunar se vor include doar veniturile confirmate regulate, pe care creditorul le recunoaște drept sustenabile, ținând cont de prevederile pct. 12, iar sustenabilitatea pe termen lung a venitului va fi, de asemenea, evaluată de creditor.

A susținut că, reieșind din angajamentele de implementare a acquis-ului comunitar, înserate în cadrul Planului de acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană, se recomandă interpretarea unor noțiuni sau prevederi prin prisma directivelor Parlamentului European și ale Consiliului Uniunii Europene, relevante pentru materia respectivă.

A menționat că, potrivit art. 8 alin. (1) din Directiva nr. 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului, este instituită obligația statelor membre ale Uniunii Europene de a „se asigura că, înainte de încheierea unui contract de credit, creditorul evaluează, atunci cînd este cazul, bonitatea consumatorului pe baza unui volum suficient de informații obținute de la consumator și, dacă este necesar, pe baza consultării bazei de date relevante, iar statele membre a căror legislație prevede obligația evaluării bonității consumatorilor de către creditori, pe baza consultării bazei de date relevante, pot menține această obligație”.

A declarat că, art. 23 din Directiva 2008/48/CE prevede că, statele membre stabilesc normele de sancționare aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor de drept intern adoptate în temeiul prezentei directive și întreprind toate măsurile necesare pentru a asigura că acestea sunt aplicate și că aceste sancțiuni trebuie să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.

A afirmat că, din art. 8 alin. (1) din Directiva 2008/48/CE coroborat cu considerentul (28) al acesteia rezultă că, anterior încheierii unui contract de credit, creditorul are obligația să evalueze bonitatea consumatorului, iar această obligație poate, dacă este cazul, să includă consultarea bazelor de date relevante. În această privință trebuie amintit că, obligația menționată are ca obiectiv, conform considerentului (26) al acestei directive, să responsabilizeze creditorul și să evite ca acesta să acorde credite unor consumatori insolvabili.

A notat că, la momentul contractării creditului, ea avea un venit mediu lunar sub formă de salariu, de aproximativ 7 859,09 lei (net), fapt ce se confirmă prin certificatul de salariu eliberat de ÎCS „Dra Draexlmaier-Automotive” SRL și, totodată, mai avea contractul de credit activ încheiat cu OCN „Dacreditare” SRL - contract de credit nr. 903271 din 15 iulie 2024 în sumă de 7 000 lei, cu termen de 6 luni și rata lunară de 1 458,33 lei și contractul de credit activ încheiat cu OCN „Aventus Finance” SRL - contract de credit nr. 460563 din 19 iunie 2024 în sumă de 40 000 lei, cu termen de 35 luni și rata lunară de 2 248 lei.

A susținut că, la momentul contractării creditului, valoarea RSDV deja constituia 47,15% (1 458,33+2 248)/7 859,09 x 100), iar urmare a acordării creditului de către pârâtă, RSDV s-a mărit considerabil.

A menționat că, pârâta a încălcat prevederile Regulamentului, întrucât aceasta a acordat credit unui consumator al cărui RSDV a depășit considerabil limita legală de 40%.

A invocat că, la caz, sunt relevante prevederile pct. 42 din Regulament, conform cărora în cazul încălcării prevederilor privind nivelul maxim admis al RSDV stabilit potrivit prezentului Regulament, creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți).

A mai invocat că, odată ce a fost încălcat nivelul maxim admis al RSDV, or, pârâta nu și-a îndeplinit obligațiile respective de verificare a bonității sau verificarea s-a făcut în mod formal, aceasta are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit nr. 109076 din 25 august 2024, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract.

A relevat că, potrivit art. 329 alin. (1) din Codul civil, în contractele cu consumatorii sunt nule clauzele abuzive, precum și clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului. Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, nulitatea de protecție operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.

A afirmat că, art. 332 alin. (1) din Codul civil prevede că, dispozițiile legale privind nulitatea actului juridic se aplică în mod corespunzător când doar una sau mai multe clauze ale sale sunt supuse nulității.

A remarcat că, Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza (C-679/18 OPR-Finance s. r. o. vs GK, decizia din 05 martie 2020) a declarat că, articolele 8 și 23 din Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului trebuie interpretate în sensul că impun unei instanțe naționale să examineze din oficiu existența unei încălcări a obligației precontractuale a creditorului de a evalua bonitatea consumatorului, prevăzută la articolul 8 din această directivă, și să stabilească consecințele care decurg în dreptul național din încălcarea acestei obligații.

A mai adăugat că, atât dobânda, cât și comisionul de analiză sunt incluse în ratele lunare, reflectate în graficul de rambursare a creditului, iar plățile efectuate în contul dobânzii și al comisionului de analiză urmează a fi considerate ca plăți efectuate în scopul stingerii corpului creditului, sumele achitate în plus urmând a fi restituite acesteia.

A remarcat că, în scopul soluționării pe cale amiabilă a situației create și fără implicarea autorităților de supraveghere și/sau instanței de judecată, ea s-a adresat către pârâtă cu o cerere privind evaluarea repetată a bonității debitorului la momentul acordării creditului, iar în cazul în care urma să se constate încălcarea RSDV și a altor prevederi legale, i-a propus spre achitare restul sumei formate din diferența dintre suma inițială debursată și plățile efectuate de debitor până la momentul înaintării cererii, însă până în prezent nu a primit niciun răspuns în acest sens.

Solicită admiterea acțiunii, constatarea încălcării de către OCN „Flex Financial" SRL a prevederilor referitoare la nivelul maxim admis al raportului dintre serviciul datoriei și veniturile consumatorului Antonina Ujacova la încheierea contractului de credit nebancar nr. 109076 din 25 august 2024, declararea nulității absolute de protecție a contractului de credit nebancar în partea art. 3.2. pct. 3 și art.3.3. din care rezultă obligația de plată a dobânzii și art. 3.2. pct. 10 și art. 3.5. din care rezultă obligația de plată a comisionului de analiză și încasarea de la pârâtă în beneficiul său a cheltuielilor de judecată, formate din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 935 de lei și taxa de timbru în sumă de 200 de lei.

La data de 17 octombrie 2025, OCN „Flex Financial" SRL a depus referință, în care a indicat că, reclamanta neîntemeiat și contrar legii solicită limitarea pârâtei în exercitarea drepturilor sale.

A menționat că, reclamanta, prin acțiunea sa, abuzează de drept, întrucât refuzul de a primi propunerea de restructurare a creditului nu reprezintă altceva decât urmărirea scopului de a exercita abuziv dreptul și de a cauza altei persoane un prejudiciu.

A declarat că, reclamanta induce în eroare instanța de judecată cu privire la determinarea venitului obținut de ea.

A susținut că, reclamanta a afirmat că, realizează venit mediu în mărime de 7859,09 lei, însă în cererea de credit a indicat cursiv (scris de mîină) un venit în mărime de 9 000 de lei.

A afirmat că, reclamanta, având ca consumator experiență în domeniul creditării, nefiind lipsită de capacitate de exercițiu, purtând răspundere pentru obligații asumate și veridicitatea datelor indicate, nu putea în mod dolosiv să indice venit mai mare, deoarece indicarea și declararea unor date și sume false de venit poate constitui obiectul unei investigații penale.

A notat că, reclamanta nu a adus nici o dovadă întru probarea susținerii sale. Or, art. 118 din Codul de procedură civilă obligă fiecare parte la dovedirea circumstanțelor invocate.

A declarat că, contractul de credit nebancar nr. 109076 din 25 august 2024 a fost încheiat în conformitate cu prevederile Legii nr. 202/2013 privind contractele

de credit pentru consumatori, plățile prevăzute de acest contract (dobânda de utilizare și comisionul de analiză) au fost aplicate și calculate strict în conformitate cu prevederile art. 15 alin. (7) din Legea enunțată.

A specificat că, reclamanta a semnat și a completat cererea de credit, precum și declarația pe propria răspundere (pct. 8), prin care a confirmat că a furnizat creditorului informații și documente veridice, complete, autentice, nu a obținut creditul acordat în baza unor acțiuni ilegale, săvârșite din interes material sau personal, ori în baza unor acte false, înșelătoare sau întocmite greșit și cunoaște că aceste fapte se pedepsesc în conformitate cu prevederile Codului penal.

A invocat că, anterior încheierii contractului de credit nebancar, reclamantei i-a fost prezentată pentru informare, analizare și semnare informația precontractuală, care conținea toată informația necesară, veridică și completă cu privire la serviciile prestate și condițiile de creditare ale OCN „Flex Financial" SRL, ceea ce i-a asigurat posibilitatea de a compara ofertele de pe piață, de a alege și de a decide cu privire la eventuala încheiere a unui contract de credit și la contractarea unui credit de la OCN „Flex Financial" SRL.

A mai invocat că, prin semnarea contractului litigios și a actelor aferente, reclamanta și-a exprimat consimțământul cu privire la toate clauzele contractuale și și-a asumat răspunderea pentru neexecutarea în termen a obligațiilor sale, în conformitate cu prevederile acestuia.

A comunicat că, reclamanta rambursează creditul contractat de la OCN „Flex Financial" SRL prin achitarea cu întârziere a ratelor lunare stabilite de părți, ceea ce demonstrează totuși voința și dorința acesteia de a contracta și de a utiliza creditul primit de la creditor, care este obiectul contractului de credit nebancar nr. 109076 din 25 august 2024.

A reiterat că, la momentul negocierii și încheierii contractului de credit nebancar nr. 109076 din 25 august 2024, reclamanta a fost informată despre elementele principale și costurile creditului indicate în pct. 3.2, precum și despre graficul de rambursare anexat la contract, costurile fiind stabilite în conformitate cu prevederile Legii cadru.

Solicită respingerea acțiunii ca nefondată.

În ședința de judecată reclamanta Antonina Ujacova și reprezentantul acesteia, avocatul Ion Bălănuță nu s-au prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa lor.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtei OCN „Flex Financial" SRL, Svetlana Raboconi a solicitat respingerea acțiunii reieșind din circumstanțele de fapt și de drept invocate în referință.

Audiind reprezentantul pârâtei, studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră acțiunea neîntemeiată și care urmează a fi respinsă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar, în conformitate cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În ședința de judecată s-a stabilit că, la data de 23 august 2024, Antonina Ujacova s-a adresat la OCN „Flex Financial” SRL cu cerere, prin care a solicitat acordarea unui credit în valoare de 10 000 de lei, pe o durată de 12 luni, indicând în cuprinsul cererii un venit mediu lunar de 9 000 de lei, provenit din salariu, menționând totodată că este angajată oficial (f. d. 51, 52).

La data de 25 august 2024, între OCN „Flex Financial” SRL și Antonina Ujacova a fost încheiat contactul de credit nebancar nr. 109076, în temeiul căruia pârâta a acordat reclamantei un credit în sumă de 17 800 lei, iar ultima s-a obligat să restituie suma creditului și plățile aferente în termen de 12 luni, până la data de 25 august 2025 (f. d. 8-11).

Ulterior, reclamanta Antonina Ujacova a expediat în adresa pârâtei OCN „Flex Financial” SRL o cerere prealabilă, recepționată de ultima la data de 11 aprilie 2025, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la dosar (f. d. 18, 19).

Prin cererea enunțată, reclamanta a invocat că, la momentul acordării creditului de către pârâtă, avea un venit mediu lunar sub formă de salariu în mărime de aproximativ 7 859,09 lei (net) și mai avea contracte de credit active

încheiate cu OCN „Dacreditare” SRL și OCN „Aventus Finance” SRL. A susținut că, pârâta nu a evaluat corect RSDV și creditul a fost acordat peste limitele stabilite de legislație. Ca urmare, a solicitat reevaluarea bonității sale la momentul acordării creditului, iar în cazul constatării încălcării RSDV și a altor prevederi legale, a propus pârâtei spre achitare restul sumei formate din diferența dintre suma inițială debursată și plățile realizate de ea până în prezent, în termen de 12 luni de la primirea răspunsului pozitiv la prezenta cerere.

Prin răspunsul nr. 73/2025 din 07 mai 2025 pârâta a informat-o că, până la acordarea creditului, societatea este obligată să obțină rapoarte de credit aferente clientului de la biroul istoriilor de credit și să verifice cu datele și informațiile din sursele oficiale accesibile pentru evaluarea bonității clientului, fapt ce a fost efectuat și în cazul reclamantei. Societatea nu poartă răspunderea pentru calitatea datelor oferite de birourile istoriilor de credit și a datelor scrise de aceasta în cererea de credit completată și depusă la solicitarea acordării creditului, inclusiv în ceea ce privește suma veniturilor și cheltuielilor indicate, întrucât pentru veridicitatea acestor date răspundere reclamanta și nu compania de creditare (f. d. 35, 36).

Mai mult, în vederea soluționării situației create pe cale amiabilă și executării contractului de credit nebancar nr. 109076 din 25 august 2024, pârâta a propus fie rezilierea contractului, cu rambursarea sumei creditului contractat în termen de 7 zile din momentul recepționării prezentului răspuns și a plăților aferente pentru perioada de utilizare a creditului, fie prelungirea termenului de folosire a creditului, cu modificarea graficului de rambursare a creditului și determinarea unei noi rate lunare. În vederea confirmării acceptării condițiilor propuse, Antonina Ujacova urma să se prezinte, în termen de 7 zile de la primirea răspunsului, la cel mai apropiat oficiu secundar al societății, pentru comunicarea deciziei luate și oformării procesului corespunzător.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Antonina Ujacova a solicitat constatarea încălcării de către OCN „Flex Financial” SRL a prevederilor referitoare la nivelul maxim admis al raportului dintre serviciul datoriei și veniturile sale la încheierea contractului de credit nebancar nr. 109076 din 25 august 2024, declararea nulității absolute de protecție a contractului de credit nebancar în partea art. 3.2. pct.3 și art.3.3. din care rezultă obligația de plată a dobânzii și art. 3.2. pct. 10 și art. 3.5. din care rezultă obligația de plată a comisionului de analiză și încasarea de la pârâtă în beneficiul său a cheltuielilor de judecată, formate din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 935 de lei și taxa de timbru în sumă de 200 de lei.

Conform art. 9 alin. (2) lit. a) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.

Conform art. 11 alin. (1) și (2) din Codul civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Articolul 312 alin. (1) - (3) din Codul civil prevede că, consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic. Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice şi nu este viciat. Intenția de a produce efecte juridice se determină din declarația sau comportamentul persoanei, așa cum ea a fost înțeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat.

Conform art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 992 din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Articolul 1242 alin. (1) din Codul civil statuează că, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 1247 alin. (1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul și până la expirarea termenului.

Conform art. 1763 alin. (1)-(4) din Codul civil, prin contractual de credit, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.

Contractul de credit se încheie în scris.

Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul.

Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizații de creditare nebancară, precum și alte organizații care acordă credite în baza legii.

Așadar, ținând cont de circumstanțele cauzei și normele de drept enunțate, instanța de judecată reține că, la data de 23 august 2024, Antonina Ujacova s-a adresat la OCN „Flex Financial" SRL cu cerere, prin care a solicitat acordarea unui credit în valoare de 10 000 de lei, pe o durată de 12 luni, indicând în cuprinsul cererii un venit mediu lunar de 9 000 de lei, provenit din salariu (f. d. 51, 52).

Prin declarația pe proprie răspundere din 25 august 2024, semnată de Antonina Ujacova, aceasta și-a asumat responsabilitățile reieșind din eventuala contractare a creditului, furnizarea informațiilor veridice, exprimarea consimțământului pentru prelucrarea și transmiterea datelor cu caracter personal, a declarat că dispune de venituri suficiente pentru achitarea creditului în termen, precum și a negociat în mod voluntar și nesilit de nimeni clauzele contractuale (f.d.36).

La data de 25 august 2024, OCN „Flex Financial" SRL, în calitate de creditor, a încheiat cu Antonina Ujacova, în calitate de debitor, contractul de credit nebancar nr. 109076, în temeiul căruia pârâta a acordat reclamantei credit în sumă de 17 800 lei, iar ultima s-a obligat să restituie această sumă în termen de 12 luni până la data de 25 august 2025, precum și să plătească alte plăți aferente contractului în formă de dobândă lunară și comision de analiză (f. d. 8 - 12).

La caz, se reține că, înainte de semnarea contractului litigios, prin cererea de credit nr. 24531 din 23 august 2024, reclamanta a declarat că, valoarea medie a cheltuielilor sale constituie 500 de lei și nu are restanțe la împrumuturi, credite sau servicii comunale. Totodată, prin aceeași cerere, reclamanta a indicat că, valoarea medie lunară a venitului său constituie 9 000 de lei, provenit din salariu.

După obținerea creditului în cauză, reclamanta s-a adresat cu cerere prealabilă și cu prezenta acțiune, invocând că, la momentul contractării creditului, avea un venit mediu lunar sub formă de salariu de aproximativ 7 859,09 lei și avea două contracte de credit active încheiate cu OCN „Dacreditare" SRL și OCN „Aventus Finance" SRL.

Instanța de judecată atestă că, prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 20/5 din 20 mai 2022 a fost aprobat Regulamentul privind cerințele de creditare responsabilă aplicate organizațiilor de creditare nebancară, care se aplică contractelor de credit pentru consumatori, definite în Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

Conform pct. 6 din Regulamentul enunțat, creditarea responsabilă reprezintă activitatea de creditare, în cadrul căreia creditorul efectuează o evaluare a bonității consumatorului, nu își asumă un risc ridicat de credit, nu permite consumatorului să își asume, în temeiul contractelor de credit, obligații financiare care excedează capacitatea sa financiară de rambursare și nu contribuie la acumularea rapidă a gradului de îndatorare a consumatorilor.

Conform pct. 7 din Regulamentul enunțat, anterior încheierii contractului de credit cu consumatorul, creditorul trebuie:

1) să evalueze bonitatea consumatorului, bazându-se pe informații din surse oficiale care să documenteze veniturile confirmate, obligațiile de credit asumate și pe alte informații disponibile creditorului care pot afecta bonitatea consumatorului, potrivit prezentului Regulament;

2) să se bazeze cu preponderență pe principiul rambursării creditului din venitul confirmat al consumatorului, și nu pe recuperarea forțată din contul bunului gajat sau din contul modificării valorii bunului gajat, sau din contul altor active ale consumatorului;

3) să se asigure că capacitatea de a-și îndeplini obligațiile în temeiul contractului de credit a consumatorului nu se bazează pe așteptări privind creșterea sursei de venit a acestuia;

4) să efectueze evaluările în mod obiectiv, bazându-se pe informațiile utilizate pentru evaluarea bonității și ținând cont de sustenabilitatea veniturilor consumatorului, istoria de credit, factorii obiectivi privind diminuarea veniturilor și toate obligațiile financiare existente, cunoscute creditorului;

5) în cazul creditelor pentru investiții imobiliare, să se bazeze pe limitarea raportului „raportul dintre credite şi garanții” , în conformitate cu capitolul IV;

6) în activitatea de creditare, să fie respectate limitele aferente indicatorului "raportul dintre serviciul datoriei şi venituri", în conformitate cu capitolul V;

7) să respecte limitarea scadenței maxime a creditului, în conformitate cu capitolul VI;

8) să asigure stabilirea graficului de rambursare a creditului în tranșe periodice şi relativ egale, în descreștere sau, după caz, în concordanță cu periodicitatea obținerii veniturilor de către consumator, fără amânarea plăţii principalului în apropierea scadenței creditului, în vederea evitării concentrării plăților şi îndatorării excesive a consumatorului.

În accepțiunea pct. 8 și 9 ale aceluiași Regulament, evaluarea bonității unui consumator reprezintă evaluarea capacității consumatorului de a-și asuma o anumită obligație în temeiul contractului de credit pe care consumatorul ar putea să o onoreze împreună cu obligațiile de credit deja asumate. Decizia creditorului de a acorda credit trebuie să se bazeze pe o evaluare prudentă a capacității consumatorului de a rambursa creditul pe durata contractului de credit.

Conform pct. 12 subpct. 1)-4) din același Regulament, la evaluarea bonității unui consumator, creditorul asigură colectarea și evaluarea informațiilor cu privire la:

1) veniturile confirmate ale consumatorului, diversitatea, sustenabilitatea, dinamica posibilă a venitului în viitor în baza factorilor obiectiv cunoscuți;

2) obligațiile consumatorului în temeiul contractelor de credit în curs de executare cumulate cu obligațiile de plată care derivă din contractul de credit solicitat, precum și alte obligații financiare ale acestuia pe baza unui volum suficient de informații obținute inclusiv de la consumator și, după caz, pe baza consultării bazei de date relevante;

3) istoria de credit a consumatorului, obligațiile de credit restante și alte informații despre îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor financiare curente sau anterioare de către consumator, inclusiv a obligațiilor sub formă de sancțiuni pecuniare (contravenționale, penale etc.);

4) impactul circumstanțelor confirmate de consumator sau cunoscute de creditor asupra situației financiare a consumatorului, precum și al altor factori, care pot afecta capacitatea consumatorului de a-și îndeplini obligațiile financiare, care pot provoca probleme financiare sau îndatorarea excesivă a consumatorului.

Totodată, în pct. 13 și 14 din Regulamentul enunțat este prevăzut că, informația specificată la pct. 12 se va verifica de către creditor cu datele din sursele oficiale accesibile relevante pentru evaluarea bonității consumatorului sau alte surse relevante care confirmă veniturile/obligațiile consumatorului. În cazul constatării divergențelor dintre datoriile declarate de consumator și cele preluate din birourile istoriilor de credite și/sau din alte surse oficiale disponibile, se va considera valoarea mai mare dintre cele două.

Potrivit pct. 28 și 29 al aceluiași Regulament, indicatorul RSDV se aplică tuturor creditelor acordate consumatorilor, care intră în domeniul de reglementare al prezentului Regulament. Înainte de a calcula RSDV pentru creditul solicitat de către consumator, creditorul va verifica, din sursele oficiale accesibile, informația privind veniturile confirmate ale consumatorului și informația privind costul deservirii tuturor creditelor/împrumuturilor valabile la momentul aprobării creditului.

Iar conform pct. 30 din același Regulament, creditorul este obligat să obțină rapoartele de credit aferente consumatorului respectiv, care să conțină informația necesară în vederea calculării RSDV, de la toate birourile istoriilor de credit funcționale, inclusiv prin intermediul schimbului de informații între acestea. Creditorul nu poartă răspundere de calitatea datelor oferite de birourile istoriilor de credit.

Pct. 31 din Regulamentul enunțat prevede că, RSDV nu trebuie să depășească 40 la sută, cu excepția cazurilor specificate la pct. 36-38.

În accepțiunea pct. 33 din același Regulament, RSDV se calculează conform formulei: serviciul datoriei/venitul mediu lunar *100 %, unde: serviciul datoriei – valoarea medie lunară a costurilor de deservire a datoriei totale cunoscute creditorului la etapa evaluării bonității consumatorului, calculată ca sumă a plăților medii lunare calculate pentru toate creditele/împrumuturile consumatorului la momentul eliberării creditului împreună cu plata medie lunară a creditului nou. Plata medie lunară aferentă unui credit/împrumut se calculează ca raport al valorii creditului/împrumutului, a dobânzii și a altor plăți aferente, la scadența reziduală a creditului/împrumutului în luni. Venitul mediu lunar – venitul mediu lunar al consumatorului, care deține un caracter regulat în cazul în care consumatorul l-a realizat în cel puțin ultimele șase luni disponibile pentru evaluare, dar nu mai mult de 12 luni până la depunerea cererii pentru credit, calculat după deducerea obligațiilor fiscale specificate în legislația în vigoare (net). În calculul venitului mediu lunar se vor include doar veniturile confirmate regulate, pe care creditorul le recunoaște drept sustenabile, ținând cont de prevederile pct. 12, iar sustenabilitatea pe termen lung a venitului va fi, de asemenea, evaluată de creditor.

Conform pct. 36 subpct. 1) din Regulament, prin derogare de la prevederile prezentului Regulament, în cazul imposibilității demonstrării venitului confirmat al consumatorului, mărimea maximă cumulativă a serviciului datoriei lunare a consumatorului nu va depăși 40 la sută din cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, stabilit de Guvernul Republicii Moldova.

Conform pct. 42 din Regulamentul enunțat, în cazul încălcării prevederilor privind nivelul maxim admis al RSDV stabilit potrivit prezentului Regulament, creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăți).

Instanța de judecată, prin prisma prevederilor art. 11 alin. (2) din Codul civil, apreciază ca fiind contrar principiului bunei-credințe comportamentul reclamantei, care a menționat că, valoarea medie a cheltuielilor sale constituie 500 de lei și nu are restante la împrumuturi, credite sau servicii comunale și valoarea medie lunară a venitului său constituie 9 000 de lei, provenit din salariu.

Or, dacă reclamanta a declarat inițial un anumit nivel al veniturilor și cheltuitelor, iar ulterior a recunoscut că, are un venit mediu lunar sub formă de salariu de aproximativ 7 859,09 lei, atunci declarațiile acesteia nu sunt coerente și veridice, ceea ce contravine bunei-credințe, întrucât conduita acesteia se îndepărtează de standardul caracterizat prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic, deși pârâta s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații pentru evaluarea bonității și acordarea creditului.

Într-adevăr, dacă diferențele stabilite între venituri și cheltuieli ar fi fost determinate de o eroare materială sau de schimbarea situației financiare după depunerea cererii de credit, nu s-ar putea vorbi de lipsa de bună-credință, însă în prezenta cauză această ipoteză nu se confirmă.

Or, reclamanta a cunoscut despre existența contractului de credit semnat anterior, precum și despre faptul că, salariul său mediu este mai mic decât cel declarat.

Mai mult, în pct. 8 din declarația pe propria răspundere din 25 august 2024, reclamanta a declarat pe proprie răspundere și a confirmat că, a furnizat creditorului informații și documente veridice, complete, autentice și nu a obținut creditul acordat în baza unor acțiuni ilegale, săvârșite din interes material sau personal, sau în baza unor acte false, înșelătoare sau întocmite greșit, cunoscând că asemenea fapte se pedepsesc în conformitate cu prevederile Codului penal.

Totodată, prin aceeași declarație, reclamanta s-a obligat să notifice creditorul, prin orice modalitate disponibilă, în termen de 3 zile, despre oricare modificare a informației oferite, inclusiv a datelor sale de identificare și de contact.

Instanța de judecată reține ca fiind întemeiat argumentul pârâtei potrivit căruia la evaluarea bonității reclamantei în vederea acordării creditului, aceasta nu avea obligația de a aplica prevederile pct. 36 din Regulament, întrucât aceasta a demonstrat și a confirmat existența unui venit prin depunerea cererii de acordare a creditului, în care a indicat în mod cursiv (scris de mână) că, lucrează oficial și are un venit mediu lunar de 9 000 lei (salariu).

Astfel, la caz, reclamanta, având obligația pozitivă a probațiunii în instanță, n-a justificat și nici n-a administrat probe concludente şi admisibile, în sensul art.118 alin. (1) în coroborarea cu art. 121 și 122 din Codul de procedură civilă, în susținerea poziției sale de apărare.

Or, din analiza probelor administrate în cauză, instanța de judecată este în imposibilitate să verifice dacă la momentul încheierii contractului de credit au fost încălcate prevederile referitoare la nivelul maxim admis al raportului dintre serviciul datoriei și veniturile consumatorului Antonina Ujacova, pretenția în acest sens urmând a fi respinsă ca neîntemeiată.

Conform art. 3.2. pct. 3 din contractul de credit nebancar nr. 109076 din 25 august 2024, dobânda fixă anuală: rata dobânzii fixe anuale nu va fi modificată și va constitui 50 % anual.

Iar potrivit pct. 10 din același articol, comisionul de analiză dosar (comision de analiză): 2 523,48 lei. Comisionul este fix și constituie până la 0,04% pe zi sau până la 14,6% anual.

Potrivit art. 3.3. din contractul enunțat, părțile, de comun acord, au agreat că rata dobânzii aferente Creditului este fixă pe toată perioada acestuia și constituie 0,13698 % pe zi sau 50% anual.

Conform art. 3.5. din același contract, comisionul de analiză dosar este fix și este perceput pentru serviciile prestate de creditor în vederea analizei cererii de credit. Comisionul de analiză dosar se percepe doar în cazul acordării creditului. Comisionul de analiză dosar este datorat integral de către client la data semnării contractului. Clientul are dreptul de a alege modalitatea de plată a comisionului de analiză, plată integrală la data semnării contractului sau amânată fără costuri și achitată ulterior în rate pe întreaga durată a creditului în sume egale incluse în rata împreună cu dobânda și principal. În cadrul comisionului de analiză sunt incluse următoarele operațiuni fără ca enumerarea acestora să fie limitată la: - verificarea bonității clientului în diverse baze de date ca: Biroul Istoriilor de Credit, baze de date interne și alte baze de date; analiza cererii de credit utilizând sisteme informatice de tip scoring; înregistrarea clientului în sistemul informatic; întocmirea documentației de credit; servicii de arhivare, telecomunicații; alte servicii necesare pentru analiza dosarului de credit.

Potrivit art. 35 din contract, clientul declară în mod expres că, clauzele prezentului contract reprezintă consecința negocierilor directe dintre creditor și client, astfel încât acesta din urmă nu are nemulțumiri sau nelămuriri în legătură cu clauzele prezentului contract și ele au fost coordonate (negociate) în modul cuvenit între părți și corespunde intereselor acestuia.

Instanța de judecată reține că, prin semnarea contractului litigios și a actelor aferente, reclamanta și-a exprimat în mod expres consimțământul cu privire la toate clauzele contractuale și și-a asumat răspunderea pentru neexecutarea în termen a obligațiilor sale, în conformitate cu prevederile acestuia.

Mai mult, în cuprinsul cererii de credit, reclamanta a declarat că, anterior semnării, a luat cunoștință și i-au fost comunicate termenii și condițiile generale de acordare a creditelor clienților de către pârâta, care sunt publicate și pe pagina web a societății, www.flexcredit.md.

Tot aici, se constată că, anterior încheierii contractului de credit nebancar, pârâtă a prezentat reclamantei pentru informare, analiză și semnare informația precontractuală, care conține toată informația necesară, veridică și deplină cu privire la serviciile prestate și condițiile de creditare ale OCN „Flex Financial” SRL, ceea ce a asigurat reclamantei de a compara ofertele pe piață, de a alege și a decide informat cu privire la eventuala încheiere a unui contract de credit și contractarea unui credit de la OCN „Flex Financial” SRL (f. d. 33-35).

În continuarea logicii expuse, instanța reține că, prin cererea prealabilă, precum și prin prezenta acțiune, reclamanta nu a urmărit un alt scop decât acela de a fi scutită de obligațiile corelative asumate, întrucât chiar și din conținutul cererii prealabile rezultă că, aceasta nu intenționează să restituie imediat sumele împrumutate, ci a propus pârâtei spre achitare restul sumei, format din diferența

dintre suma inițial debursată și plățile realizate de ea până în prezent, în termen de 12 luni de la primirea răspunsului pozitiv la prezenta cerere.

La propunerea rezonabilă formulată de pârâtă privind rezilierea contractului, cu rambursarea sumei creditului și a plăților aferente perioadei de utilizare în termen de 7 zile de la primirea răspunsului, fie prelungirea termenului de folosire a creditului prin modificarea graficului de rambursare și stabilirea unei noi rate lunare, reclamanta nu a reacționat niciun fel.

Astfel, chiar și din răspunsul pârâtei rezultă fără echivoc deschiderea acesteia de a soluționa divergențele pe cale amiabilă, fiind demonstrată intenția de a veni în întâmpinarea reclamantei, nefiind impuse careva obligații excesive pe seama ultimei.

Instanța specifică că, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat, în cauza C-168/05, importanța protecției consumatorului și a determinat în mod particular legislația comunitară să prevadă, în art. 6 paragraful 1 al Directivei 93/13/CEE, că clauzele abuzive, cuprinse într-un contract încheiat între un consumator și un profesionist, nu sunt obligatorii pentru consumator. Aceasta este o dispoziție imperativă care având în vedere poziția de inferioritate a unei părți a contractului, este menită să înlocuiască echilibrul formal, pe care contractul îl stabilește între drepturile și obligațiile părților contractante și are ca efect impunerea unui echilibru real care restabilește egalitatea între părți.

Conform dispozițiilor Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive, în contractele încheiate cu consumatorii, sunt considerate clauze abuzive, utilizate într-un contract încheiat cu un consumator, în special dispozițiile care: impun, cu titlu de penalități, consumatorului care nu și-a îndeplinit obligațiile, o despăgubire într-un cuantum disproporționat de mare. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a precizat că Directiva 93/13[...] trebuie interpretată în sensul că o instanță națională este obligată, din momentul în care dispune de elemente referitoare la situația de drept și de fapt, necesare în acest scop, să aprecieze, chiar din oficiu, caracterul disproporționat al penalității, prevăzute în contractul de credit, încheiat între un furnizor de servicii financiare și un consumator.

Conform art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, se interzice: a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului pentru termenul de utilizare efectivă a creditului de către consumator.

Iar conform alin. (9) al aceluiași articol, în cazul încălcării prevederilor alin.(7) sau (8), creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale

debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăți). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit acordat.

La caz, se constată că, rata dobânzii de credit anuale specificată în art. 3.2. pct. 3 și art. 3.3. al contractului de credit litigios nu depășește 50%, fiind conformă cu limita permisă de legiuitor, iar comisionul de analiză aferent unei zile de credit nu depășește 0,04% din valoarea totală a creditului, pentru termenul de utilizare efectivă a creditului de către consumator.

Subsecvent, instanța notează că, chiar și în accepțiunea încălcării nivelului maxim admis al raportului dintre serviciul datoriei și veniturilor sale sau a prevederilor art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, la care a făcut referire reclamanta, ar fi incidentă sancțiunea prevăzută de Regulament sau Lege, însă pârâta nu a depus o acțiune cu privire la încasarea datoriei din contul reclamantei, astfel este prematură aplicarea unei eventuale sancțiuni, nefiind cunoscute pretențiile acesteia.

Astfel, pretenția reclamantei privind declararea nulității contractului de credit în partea art. 3.2. pct. 3 și art. 3.3. din care rezultă obligația de plată a dobânzii și art.3.2. pct. 10 și art. 3.5. din care rezultă obligația de plată a comisionului de analiză, la fel, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedura civila, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Având în vedere că, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, urmează a fi respinsă și cererea cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

hotărăște:

Se respinge acțiunea depusă de către Antonina Ujacova împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Flex Financial” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea încălcării prevederilor privind evaluarea bonității consumatorului, declararea nulității clauzelor contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Balan